

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення виконкому
Бердянської міської ради

12 жовтня 2021р. № 351

**Концепція цифрової трансформації
публічного управління у системі місцевого самоврядування
Бердянської міської територіальної громади**

Концепцію цифрової трансформації публічного управління у системі місцевого самоврядування Бердянської міської територіальної громади (далі – Концепція) розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про інформацію», «Про захист інформації в автоматизованих системах», «Про авторське право і суміжні права», «Про доступ до публічної інформації», «Про Національну програму інформатизації», «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», «Про електронні довірчі послуги»; постанови Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості в діяльності органів виконавчої влади»; розпоряджень Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні», «Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації».

Концепція спрямована на реалізацію одного з головних пріоритетів України – побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному і особистому розвитку та підвищуючи якість життя.

Концепція передбачає здійснення заходів щодо впровадження відповідних стимулів для цифрової трансформації (цифровізації) політичної, соціально-економічної та екологічної сфер, усвідомлення наявних викликів та інструментів розвитку цифрових інфраструктур, набуття жителями цифрових компетенцій, а також визначає критичні сфери та проєкти цифрової трансформації (цифровізації), стимулювання внутрішнього ринку виробництва, використання та споживання цифрових технологій.

Використання системного підходу у процесі інтеграції публічного управління та цифрових технологій має значно стимулювати розвиток

відкритого інформаційного суспільства як одного з істотних факторів розвитку демократії, підвищення продуктивності, економічного зростання, а також підвищення якості рівня життя мешканців Бердянської міської територіальної громади.

В основу Концепції покладено людиноорієнтоване світоглядне підґрунтя, яке зображено на рис.1.

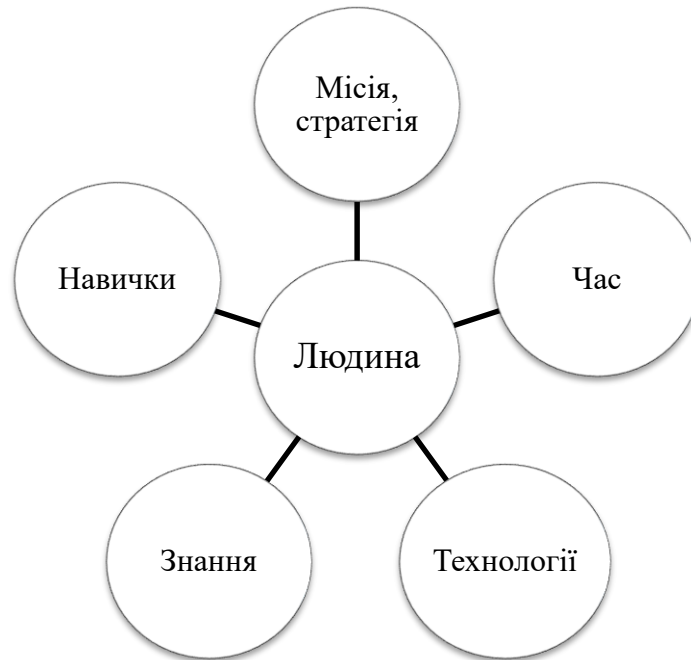

Рисунок 1. Схема людиноорієнтованого світогляду

З точки зору людиноорієнтованого світогляду кожна людина у процесі свого життя накопичує навички та знання, використовує різноманітні технології задля реалізації своєї місії (стратегії). У цьому сенсі цифрова трансформація (цифровізація) має сприяти людині у:

- створенні захищеного цифрового профілю (digital profile, digital human) у сучасному інформаційно-цифровому суспільстві;
- забезпеченні людини якісними, ефективними, швидкими та дешевими цифровими технологіями (digital technologies);
- набутті людиною необхідних цифрових навичок/компетенцій (digital skills);
- формуванні нового цифрового знання (digital knowledge) в умовах викликів сьогодення;
- реалізації власної життєвої місії (digital mission) та стратегії (digital strategy).

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає суб'єкти системи місцевого самоврядування, що відображені на рис. 2.

Рисунок 2. Схема системи місцевого самоврядування Бердянської міської територіальної громади

В умовах розвитку інформаційно-цифрового суспільства важлива увага повинна приділятися відповідним «віртуальним представництвам» або «віртуальним приймальням» суб'єктів системи місцевого самоврядування, що дозволить побудувати ефективні та результативні комунікації у громаді. З цієї точки зору у громаді необхідно вжити заходів щодо створення цифрової системи місцевого самоврядування (digital system of local self-government), яка складається з наступних елементів:

- цифрова територіальна громада (digital territorial community);
- цифрова міська рада (digital city council);
- цифровий міський голова (digital mayor);
- цифрові виконавчі органи міської ради (digital executive bodies of the city council);
- цифрові органи самоорганізації населення (digital bodies of selforganization of the population);
- цифрові комунальні підприємства (digital communal enterprises).

Публічне управління, як об'єкт цифрової трансформації (цифровізації), у класичному розумінні має функції та процеси, що відображені на рис. 3.

Рисунок 3. Функції та процеси публічного управління

Інформаційно-цифрове суспільство, як суб'єкт сучасного публічного управління, створює виклик щодо необхідності його цифрової трансформації у бік упровадження цифрового публічного управління (digital public administration), яке спрямовано на реалізацію:

– функцій: цифрове планування (digital planning), цифрова організація (digital organization), цифрова мотивація (digital motivation), цифровий контроль (digital control);

– процесів: цифрова комунікація (digital communication), цифрове прийняття рішення (digital decision making).

Європейський досвід розбудови демократії на місцевому рівні свідчить про розвиток публічно-приватного партнерства, яке дозволяє на основі консенсусу між бізнесом, владою та громадою, приймати ефективні й результативні управлінські рішення та, в умовах обмежених економічних ресурсів, реалізовувати найбільш важливі політичні, соціально-економічні та екологічні проекти. Ключові стейкхолдери публічного управління у системі місцевого самоврядування територіальної громади відображені на рис. 4.

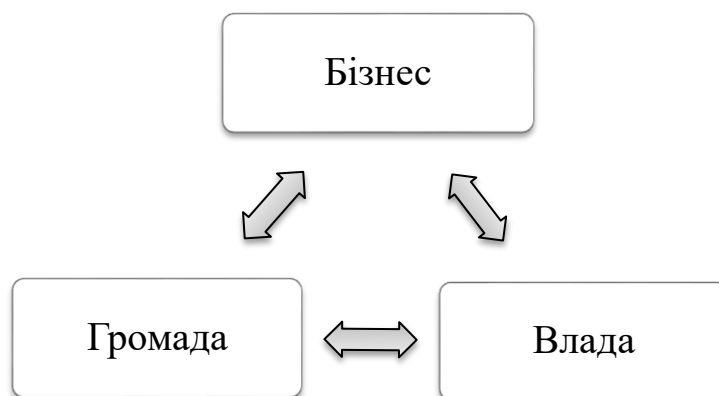

Рисунок 4. Ключові стейкхолдери публічного управління

Цифрове публічно-приватне партнерство (digital public private partnership), як об'єкт цифрової трансформації (цифровізації) в інформаційно-цифровому суспільстві, має забезпечити реалізацію суспільно-значущих проєктів, та ґрунтуватись на спільних потребах й інтересах:

- цифрового бізнесу (digital business);
- цифрової влади (digital authority);
- цифрової громади (digital community).

Потреби й інтереси ключових стейкхолдерів публічного управління у системі місцевого врядування зображено на рис. 5.

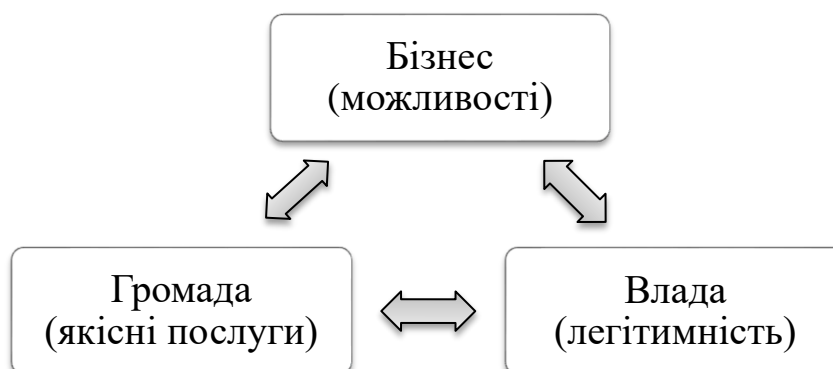

Рисунок 5. Потреби й інтереси ключових стейкхолдерів публічного управління

У процесі вироблення та прийняття управлінського рішення, що базується на консенсусі, важливо врахувати потреби й інтереси ключових стейкхолдерів публічного управління, а саме:

- бізнес потребує можливості, які притаманні територіальній громаді: земля, капітал, професійні робітники, прибуток – складові цифрової економіки (digital economy);
- влада потребує іміджу довіри та легітимності (digital image);
- громада потребує якісні публічні послуги (digital services), які забезпечують комфортне та безпечне життя.

Розуміння необхідності задоволення потреб ключових стейкхолдерів публічного управління дозволяє окреслити необхідні елементи, які у комплексі являють собою цифровий механізм публічного управління (digital mechanism of public administration), а саме:

- цифрове нормативно-правове забезпечення (digital regulatory support);
- цифрове організаційне забезпечення (digital organizational support);
- цифрове технологічне забезпечення (digital technological support);
- цифрове програмно-технічне забезпечення (digital software and hardware).

Загалом механізм публічного управління зображено на рис. 6.

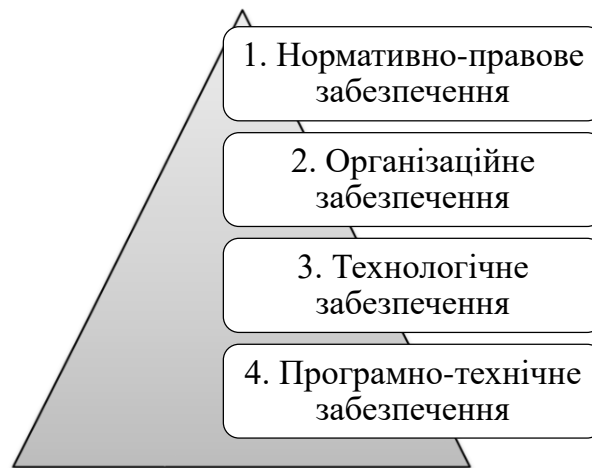

Рисунок 6. Механізм публічного управління у системі місцевого самоврядування Бердянської міської територіальної громади, який спрямований на забезпечення потреб та інтересів ключових стейкхолдерів

Цифрова трансформація (цифровізація) як складне суспільно-економічне явище має ґрунтуватись на відповідних принципах, які дозволять створити, реалізувати та використовувати переваги, що надають цифрові технології.

Принцип 1. Цифрова трансформація (цифровізація) повинна забезпечувати кожному жителю територіальної громади рівний доступ до послуг, інформації та знань, що надаються на основі інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій.

Принцип 2. Цифрова трансформація (цифровізація) повинна бути спрямована на створення переваг у різноманітних сферах повсякденного життя. Цей принцип передбачає підвищення якості надання послуг з охорони здоров'я та отримання освіти, створення нових робочих місць, розвиток підприємництва, сільського господарства, транспорту, захисту навколишнього природного середовища і керування природними ресурсами, підвищення культури, сприяння подоланню бідності, запобігання катастрофам, гарантування громадської безпеки тощо.

Принцип 3. Цифрова трансформація (цифровізація) здійснюється через механізм економічного зростання шляхом підвищення ефективності, продуктивності та конкурентоздатності від використання цифрових технологій. Цей принцип передбачає досягнення цифрової трансформації галузей економіки, сфер діяльності, набуття ними нових конкурентних якостей та властивостей. Всеохоплююча цифровізація має на меті комплексне та глибоке перетворення існуючих аналогових економічних, соціальних систем та сфер у нову цінність та якість для їх ефективності, розвитку, зручності використання тощо.

Принцип 4. Цифрова трансформація (цифровізація) повинна сприяти розвитку інформаційного суспільства та засобів масової інформації.

Принцип 5. Цифрова трансформація (цифровізація) повинна орієнтуватися на міжнародне, європейське та регіональне співробітництво.

Принцип 6. Стандартизація є основою цифрової трансформації (цифровізації), одним з головних чинників її успішної реалізації.

Принцип 7. Цифрова трансформація (цифровізація) повинна супроводжуватися підвищенням рівня довіри і безпеки.

Принцип 8. Цифрова трансформація (цифровізація) як об'єкт публічного управління у системі місцевого самоврядування Бердянської міської територіальної громади.

Світоглядна складова та принципи цифровізації дозволяють визначити основні напрями цифрової трансформації (цифровізації) публічного управління у системі місцевого самоврядування Бердянської міської територіальної громади, а саме:

- створення та розвиток спільноти цифрової трансформації – як економічного, політичного та соціально-культурного прошарку територіальної громади, який спроможний до упровадження принципів, механізмів та інструментів цифровізації у повсякденне життя;

- упровадження стратегічного планування – як сучасного інструменту публічного управління, що забезпечує досягнення цілей цифрової трансформації;

- використання проектного підходу – як інструменту реалізації стратегічних цілей та завдань;

- залучення бізнесу, влади та громади до процесів моніторингу та контролю – як важливих складових публічного (стратегічного) управління, що дозволяють своєчасно корегувати заходи, спрямовані на досягнення стратегічних цілей;

- підвищення рівня мотивації – як однієї з основних функцій публічного управління, яка дозволяє, в умовах обмеженості економічних та політичних ресурсів, підвищити рівень залучення бізнесу, влади та громади до спільноти цифрової трансформації;

- підвищення якості публічних послуг – як результат публічного управління, спрямований на задоволення потреб жителів територіальної громади та сучасних цифрових й інформаційно-комунікаційних технологій, які забезпечують вільний рух інформації та даних, сприяють підвищенню рівня залучення громадян до розробки й прийняття публічних управлінських рішень у територіальній громаді;

- розвиток інформаційно-комунікаційних та цифрових систем накопичення, обміну та зберігання даних й інформації між ключовими стейкхолдерами публічного управління у системі місцевого самоврядування.